

Regulativ og redegørelse for Veksø Rende, Veksø Mosevandløbet, Landdiget, Salsmosegrøften og Hellemosevandløbet

Indholdsfortegnelse

1.1. Grundlaget for regulativet.....	5
1.1.1. Sektorplaner.....	5
1.2. Betegnelse af vandløbet.....	6
1.3. Vandløbets vandføringsevne - tværsnitsareal.....	7
1.3.1. Afmærkning og stationering.....	8
1.3.2. Vandløbets dimensioner.....	8
1.4. Registreringer.....	13
1.4.1. Kabler og ledninger.....	13
1.5. Administrative bestemmelser.....	14
1.5.1. Administration.....	14
1.5.2. Bygværker.....	14
1.6. Bestemmelser om sejlads.....	15
1.7. Bredejerforhold.....	16
1.7.1. Bræmmer.....	16
1.7.2. Arbejdsbælter.....	16
1.7.3. Afgrænsning og hegning.....	16
1.7.4. Bortledning af vand.....	16
1.7.5. Regulering.....	17
1.7.6. Forurening.....	17
1.7.7. Naturbeskyttelse.....	17
1.7.8. Drænudløb og overkørsler.....	17
1.7.9. Beskadigelse og påbud.....	17
1.7.10. Beplantning.....	18
1.7.11. Fiskeredskaber.....	18
1.7.12. Overtrædelse.....	18
1.8. Vedligeholdelse.....	19
1.8.1. Grødeskæring.....	19
1.8.2. Oprensning.....	20
1.8.3. Vedligeholdelse af rørlagte vandløbsstrækninger.....	21
1.8.4. Bredvegetation.....	21
1.8.5. Skråningssikringer.....	21
1.8.6. Vedligeholdelsesarbejdets tilrettelæggelse.....	22
1.8.7. Grødeoptagningsplads.....	22
1.8.8. Klage over vedligeholdelsen.....	22
1.9. Tilsyn.....	23
1.10. Revision.....	23
1.11. Regulativets ikrafttræden.....	24
1.12. Oversigtskort over Veksømosevandløbet, Veksø Rende, Landdiget, Præstesø Rende, Helledemosevandløbet og Salsmosegrøften.....	25

2. REDEGØRELSE TIL REGULATIV	26
2.1. Indledning	26
2.2. Offentlig planlægning.....	27
2.2.1. Vandområdeplanen	27
2.2.2. Spildevandsplanen	27
2.2.3. Naturbeskyttelse	27
2.3. Oplandet og vandløbets nuværende tilstand.....	28
2.4. Væsentlige ændringer i forhold til tidligere regulativ.....	29
2.4.1. Vandløbets dimensioner	29
2.4.2. Vedligeholdelse generelt	30
2.4.3. Grødeskæring.....	30
2.4.4. Slåning af bræmmer og skråninger.....	30
2.4.5. Bræmmebredden.....	31
2.4.6. Drænudløb	31
2.4.7. Beplantning.....	31
2.5. Vurdering af de ændrede vedligeholdelsesbestemmelser	32
2.5.1. Afvandingsmæssige forhold	32
2.5.2. Miljømæssige forhold.....	32

1.1. Grundlaget for regulativet

Veksø Rende, Landdiget, Præstesø Rende, Veksømosevandløbet, Helledemosevandløbet og Salsmosegrøften er optaget som amtsvandløb nr. 327 i Frederiksborg Amt.

Regulativet er udarbejdet på grundlag af lov nr. 302 af 9. juni 1982 med senere ændringer samt Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 49 af 15. februar 1985 om bl.a. regulativer for offentlige vandløb.

Der er ikke foretaget nyopmåling af vandløbene, og der er derfor taget udgangspunkt i regulativet fra 1963 ved dimensioneringen, samt regulerings sag for Salsmosegrøften fra 1993 i forbindelse med afskæring af spildevand til Ølstykke Ny Renseanlæg.

Dette regulativ erstatter det hidtil gældende regulativ af 1963 og Fællesregulativ for amtsvandløbene i Frederiksborg Amt af 28. marts 1989, for så vidt angår Veksø Rende, Landdiget, Præstesø Rende, Veksømosevandløbet, Helledemosevandløbet og Salsmosegrøften.

1.1.1. Sektorplaner

Der er ved udarbejdelsen af regulativet taget hensyn til de overordnede retningslinier i amtets vandområdeplan, vandindvindings-, fredningsplan m.m. Angående disse forhold henvises til redegørelsen, kap. 2.

1.2. Betegnelse af vandløbet

Veksø mosevandløbet starter ved stryg i skellet mellem matr. nr. 13c Søsum By, Stenløse og matr. nr. 1a Veksø By, Veksø og slutter ved udløb i Værebros Å. Vandløbet er 1591 m langt, og er beliggende i Stenløse Kommune.

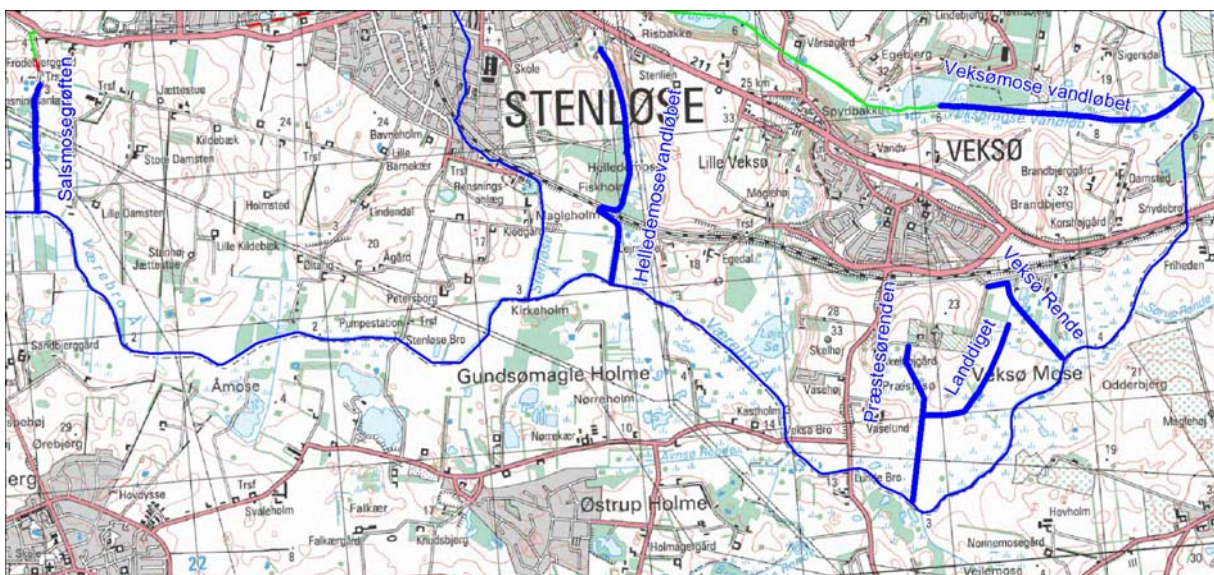
Veksø Rende starter ved brønd i skel hjørnet mellem matr. nr. 16b, 5b og 4 Veksø By, Veksø og slutter ved udløb i Værebros Å. Vandløbet er 803 m langt, hvoraf 145 m er rørlagt. Vandløbet er beliggende i Stenløse Kommune.

Landdiget starter ved brønd i skel hjørnet mellem matr. nr. 7a, 14b og 16b Veksø By, Veksø og slutter ved udløb i Værebros Å. Vandløbet er 1460 m langt, hvoraf 395 m er rørlagt. Vandløbet er beliggende i Stenløse Kommune.

Præstesø Rende starter ved brønd i skel hjørnet mellem matr. nr. 12f, 12h og 12g Veksø By, Veksø og slutter ved udløb i Landdiget. Vandløbet er 493 m langt, hvoraf 138 m er rørlagt. Vandløbet er beliggende i Stenløse Kommune.

Helledemosevandløbet starter i skel hjørnet mellem matr. nr. 28 og 16a Veksø By, Veksø og matr. nr. 5c Stenløse By, Stenløse, og slutter ved udløb i Værebros Å. Vandløbet er 1819 m langt, og er beliggende i Stenløse Kommune.

Salsmosegrøften begynder 10 m nord for skel hjørnet mellem matr. nr. 20i og 25 Stenløse By, Stenløse og matr. nr. 7a Svestrup By, Ølstykke, og slutter ved udløb i Værebros Å. Vandløbet er 860 m langt. Vandløbet danner kommunegrænse mellem Ølstykke og Stenløse Kommune.

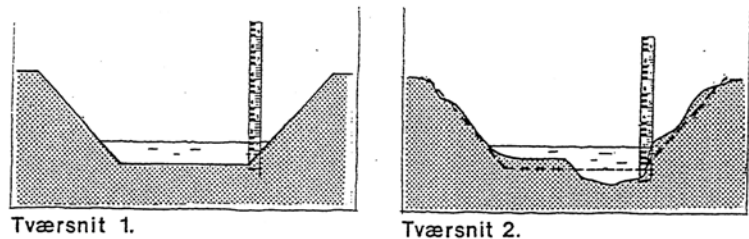

1.3. Vandløbets vandføringsevne - tværsnitsareal

Vedligeholdelsen af Veksø Rende, Landdiget, Præstesø Rende, Veksømosevandløbet, Helledemosevandløbet og Salsmosegrøften skal ske med henblik på at sikre vandløbets vandføringsevne og de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten.

Vandføringsevnen eller tværsnitsarealet, der skal være tilstede i vinterperioden 1. januar til 30. april, er beskrevet ved en teoretisk bundkote, bundbredde, fald og anlæg.

Vandløbet kan antage en vilkårlig skikkelse blot tværsnitsarealet ved en given vandspejlskote er lige så stort, som angivet i afsnit 1.3.2, vandløbets dimensioner (se nedenfor viste eksempel).

Vandføringsevnen kontrolleres mindst hvert 3. år ved opmåling eller pejling af vandløbets skikkelse. På strækninger, hvor der erfaringsmæssigt er risiko for aflejringer, foretages kontrollen hvert år.

Der foretages oprensning af vandløbet, hvis den opmålte skikkelse ved en vilkårlig vandføring giver højere vandstand, end den ville have været ved de i afsnit 1.3.2 angivne dimensioner.

1.3.1. Afmærkning og stationering

Stationeringen svarer til afstanden i meter fra vandløbets start til slut.

1.3.2. Vandløbets dimensioner

Vandløbets vandføringsevne eller tværsnitsareal fremgår af nedenstående skema. Koterne refererer til D.N.N.

x i skemaerne angiver ændringer i fald, bundbredde og anlæg.
Anlæg = hældning på vandløbsskråningen.

Veksømosvandløbet

Station meter	Bundkote cm	Fald o/oo	Bundbredde cm	Anlæg	Anmærkning
0	410	x	X	x	
		33,75			Stryg
24	275	x			
200	271				
400	267				
600	263				
800	259	0,2	100	1	
1000	255				
1200	251				
1400	247				
1591	243	x	x	x	Udløb i Værebros Å

Veksø Rende

Station meter	Bund-kote cm	Fald o/oo	Bundbredde cm	Anlæg	Anmærkning
0	315	x	x		1 m brønd
		10,0	ø40		
5	310/280	x	x	x	
		0	60	1	
152	280/300	x	x	x	
157	300	6,4	ø40		1 m brønd
292	210/180	x	x	x	
357	177				
557	170	0,4	60	1	
757	162				
803	160	x	x	x	Udløb i Værebros Å

Landdiget

Station meter	Bund-kote cm	Fald o/oo	Bundbredde cm	Anlæg	Anmærkning
0	208	x	x		1 m brønd
			ø 30		
34	205		x	x	
		1	60	1	Tørvegrav
48	204		x	x	
			ø30		
418	158	x	x	x	

Landdiget – fortsat

Station meter	Bund-kote cm	Fald o/oo	Bundbredde cm	Anlæg	Anmærkning
418	158	x	x	x	
600	154				
800	150				
865	149				Præstesø Rende
		0,2	60	1	
972	147				
1172	143				
1368	139				
1460	137	x	x	x	Udløb i Værebros Å

Præstesø Rende

Station meter	Bund-kote cm	Fald o/oo	Bundbredde cm	Anlæg	Anmærkning
0	199	x	x		1 m brønd
		2,0	ø 30		
138	171/156	x	x	x	
200	155				
		0,2	60	1	
400	151				
493	149	x	x	x	Udløb i Landdiget

Helledemosevandløbet

Station meter	Bundkote cm	Fald o/oo	Bundbredde cm	Anlæg	Anmærkning
0	255	x	x	x	
200	214				
		2,1			
400	173				
500	152	x			
600	141	1,1			
800	120	x	60	1	
1000	116				
		0,2			
1200	112				
1263	111/105	x	x	x	
			50		Frederikssundbanen
1285	104/109	x	x	x	
1400	107				
		0,1	60	1	
1600	105				
1819	102	x	x	x	Udløb i Værebros Å

Salsmosegrøften

Station meter	Bund-kote cm	Fald o/oo	Bundbredde cm	Anlæg	Anmærkning
0	180	x	x	x	
		12,5			
60	80	x			
			95		
400	63			1	
		0,5			
760	45		x		
			127		
860	40	x	x	x	Udløb i Værebros Å

1.4. Registreringer

Broer, overkørsler og rørlægninger Salsmosegrøften

Veksømosvandløbet

Station meter	Opmålt bundkote cm	Dimension for vandslug/rørdiameter cm	Ejerforhold	Bemærkning
0 - 24	-	-		Stryg
1069 - 1077	-	ø 100	Privat	Overkørsel
1472 - 1481	-	ø 100	Privat	Overkørsel

Landdiget

Station meter	Opmålt bundkote cm	Dimension for vandslug/rørdiameter cm	Ejerforhold	Bemærkning
409 - 417	-	60	Privat	Overkørsel
578 - 585	-	60	Privat	Overkørsel
714 - 730	-	60	Privat	Overkørsel

Præstesø Rende

Station meter	Opmålt bundkote cm	Dimension for vandslug/rørdiameter cm	Ejerforhold	Bemærkning
304 - 416	-	ø 60	Privat	Overkørsel

Helledemosevandløbet

Station meter	Opmålt bundkote cm	Dimension for vandslug/rørdiameter cm	Ejerforhold	Bemærkning
1263 - 1285	-	ø 50	Privat	Frederiksbundbanen

1.4.1. Kabler og ledninger

Der bør altid indhentes oplysninger om eventuelle kablers nøjagtig placering inden et gravearbejde påbegyndes.

1.5. Administrative bestemmelser

1.5.1. Administration

Veksø Rende, Landdiget, Præstesø Rende, Veksømosevandløbet, Helledemosevandløbet og Salsmosegrøften administreres af Frederiksborg Amt.

Vandløbene med bygværker m.v. skal vedligeholdes således, at den for vandløbene fastsatte teoretiske skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres. Dette med videst mulig hensyntagen til miljøet i og omkring vandløbet.

Vandløbets vedligeholdelse påhviler Frederiksborg Amt. Dette gælder dog ikke hel eller delvis omlægning af rørlagte strækninger. Med hensyn til de for vandløbet fastlagte vedligeholdelsesbestemmelser henvises til afsnit 1.8.

1.5.2. Bygværker

Bygværker såsom stryg, styrt og skråningssikringer, diger m.v., der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som dele af dette. Vedligeholdelsen skal ske på en sådan måde, at passagemulighederne for fisk søges forbedret.

Vedligeholdelsen af øvrige bygværker - broer, stemmeværker, overkørsler og vandingsanlæg m.v. - påhviler de respektive ejere eller brugere.

Bygværker, der ikke vedligeholdes forsvarligt, kan fjernes eller istandsættes på Amtets foranstaltning og på ejerens bekostning.

Enhver ændring af bygværker skal godkendes af Amtet jf. vandløbslovens § 7.

1.6. Bestemmelser om sejlads

Det er ikke tilladt at sejle på Veksø Rende, Landdiget, Præstesø Rende, Veksømose vandløbet, Helledemose vandløbet og Salsmosegrøften.

1.7. Bredejerforhold

1.7.1. Bræmmer

I landzone må der ikke på 2 m brede bræmmer langs vandløbets øverste kant dyrkes, foretages jordbehandling, plantes, foretages terrænændring, anbringes hegn eller opføres bygværker.

Bredejere kan bekæmpe flyvehavre i bræmmearealet.

Der er ikke forbud mod gødskning og sprøjtning i bræmmen, men det skal ske under hensyntagen til at vandløbet ikke må tilføres forurenende stoffer jf. pkt. 1.7.6.

1.7.2. Arbejdsbælter

Ejere og brugere af ejendomme, der grænser op til vandløbet må iøvrigt tåle udførelse af de fornødne vedligeholdelsesarbejder, herunder transport langs vandløbets bredder. Arbejdsbæltet vil normalt ikke blive over 5 m bredt.

Bygninger, bygværker, faste hegn og beplantninger, samt udgravninger og lignende anlæg af blivende art må ikke uden Amtets tilladelse anbringes nærmere end 5 m fra vandløbets øverste kant, og for rørlagte strækninger nærmere end 3 m fra rørledningernes midte.

Tilsynets færdsel vil som hovedregel foregå indenfor en afstand af 1,25 m fra vandløbets øverste kant.

1.7.3. Afgrænsning og hegning

Arealer, der grænser op til vandløbet, må ikke uden Amtets tilladelse benyttes til løsdrift, med mindre der opsættes forsvarligt hegn langs med, og mindst 1,25 m fra vandløbets øverste kant.

Sådanne hegn kan tilsynet kræve fjernet med 1 uges varsel, såfremt det skønnes nødvendigt af hensyn til maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejdet.

1.7.4. Bortledning af vand

De tilgrænsende lodsejere kan uden tilladelse oppumpe vand fra vandløbet til kreaturvanding med mulepumpe, vindpumpe eller lignende. Amtet kan meddele tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder. Anden vandindtagning må ikke finde sted uden Amtets tilladelse, jf. vandforsyningslovens bestemmelser.

Ingen må hindre vandets frie løb, bortlede vand fra vandløbet eller foranledige, at vandstanden forandres, jf. vandløbslovens bestemmelser.

1.7.5. Regulering

Regulering, herunder rørlægning af vandløbet, må kun finde sted efter Amtets tilladelse.

Foranstaltninger ved vandløbet, der medfører, at tilstanden i vandløbet kommer i strid med bestemmelserne i dette regulativ eller vandløbsloven må ikke foretages uden Amtets tilladelse.

1.7.6. Forurening

Vandløbet må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, sprøjtemidler, spildevand eller andre væsker, der medfører aflejringer i vandløbet eller forurener dets vand jf. miljøbeskyttelseslovens § 27.

1.7.7. Naturbeskyttelse

Vandløbene er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der må således ikke foretages ændringer af vandløbets tilstand uden tilladelse fra Amtet.

1.7.8. Drænudløb og overkørsler

Nye tilløb, og tilløb der reguleres kan kræves forsynet med en indtil 5 meter bred overkørsel ved udløbene til brug for tilsynet samt til transport af materialer og maskiner, der anvendes til vandløbets vedligeholdelse.

Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skråninger. Udførelse af drænledninger med pumpestationer og andre rørledninger må kun ske efter forud indhentet tilladelse fra Amtet.

Eventuelle aflejringer ud for eksisterende rørudløb over den i regulativet fastsatte teoretiske bundkote vil efter anmodning blive fjernet ved vandløbsmyndighedens foranstaltning.

Nye dræntilløb må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse placeres med underkanten af røret dybere end 1,25 meter under terræn, dog minimum 20 cm over den teoretiske bundkote, som er angivet i afsnit 1.3.2.

1.7.9. Beskadigelse og påbud

Kantpæle, skalapæle og bundpæle må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, er den ansvarlige for beskadigelsen eller fjernelsen pligtig til at bekoste retableringen.

Beskadiges vandløb, diger, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet eller foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven, kan Amtet meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand. Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af

den fastsatte frist, kan Amtet foretage det fornødne på den forpligtedes regning, jf. vandløbslovens § 54.

Er der fare for, at betydelig skade kan ske på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefra kommende usædvanlige begivenheder, kan Amtet foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning, vandløbslovens § 55.

1.7.10. Beplantning

Skyggegivende træer og buske på vandløbets 2 m bræmme skal i videst mulig omfang søges bevaret. Dette gælder i særlig grad beplantning på vandløbets syd - og vestside.

Det er tilladt de enkelte lodsejere at fjerne grene og skud, der strækker sig ud over marken og hindrer eller besværliggør markarbejdet.

Amtet kan dog i særlige tilfælde, når dette er foreneligt med vandområdeplanen, tillade mere omfattende fældning og beskæring af beplantningen langs vandløbet.

Hvis dele af beplantningen er til hinder for vedligeholdelsen af vandløbet, kan vandløbsmyndigheden foretage den nødvendige udtyndning.

Vandløbsmyndigheden kan træffe beslutning om ny beplantning på 2 m bræmmen, for at øge beskygningen af vandløbet. Udgiften hertil og vedligeholdelsen påhviler vandløbsmyndigheden.

1.7.11. Fiskeredskaber

Fiskeredskaber, såsom ruser m.v., skal afmærkes med en 1,5 m høj pæl, anbragt på vandløbets øverste kant. Fiskeredskaberne skal fjernes i forbindelse med grødeskæring i vandløbet. Det påhviler ejeren af fangstredskaberne selv at holde sig underrettet om tidspunkterne for grødeskæring.

1.7.12. Overtrædelse

Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet kan straffes med bøde, jf. vandløbslovens § 85.

1.8. Vedligeholdelse

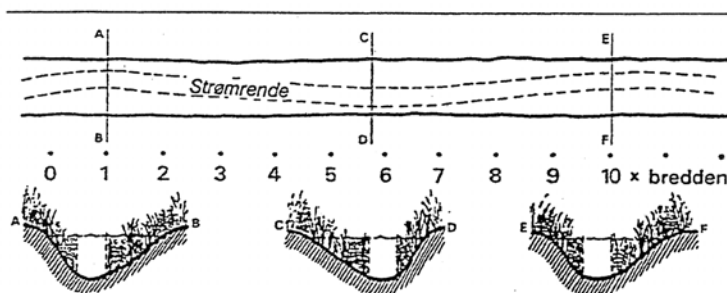
1.8.1. Grødeskæring

Grøden skæres op til 3 gange om året inden for perioderne 1. juni - 15. juli, 16. juli - 30. august og 1. september - 1. november.

På strækninger med begrænset grødevækst kan grødeskæring udelades.

Ved unormal høj vandstand kan iværksættes ekstra grødeskæring, hvis der fremsættes ønske herom fra lodsejere, og vandløbsmyndigheden skønner at en ekstra grødeskæring vil kunne afhjælpe problemet.

Grøden fjernes som hovedregel aldrig helt, men kun i en slynget strømrrende. Vandløbets naturlige strømrrende kan normalt genfindes som den dybe del af vandløbets tværprofil (se nedenstående figur). Grøden i strømrrenden skæres så vidt muligt i bund. Derimod efterlades den grøde, der vokser uden for strømrrenden.

Der efterlades herved så meget grøde i vandløbet, at der opretholdes en rimelig vanddybde af hensyn til vandløbsfaunaen. På nedenstående skema ses de ved grødeskæringen anvendte strømrrendebredder:

Veksømosevandløbet

Station meter	Bundbredde cm	Strømrrende Sommer cm	Strømrrende vinter cm
0 - 1591	100	50 - 70	75 - 100

Veksø Rende

Station meter	Bundbredde cm	Strømrrende sommer cm	Strømrrende vinter cm
0 - 803	60	30 - 40	40 - 60

Landdiget

Station meter	Bundbredde cm	Strømrende sommer cm	Strømrende vinter cm
0 - 1460	60	30 - 40	40 - 60

Præstesø Rende

Station meter	Bundbredde cm	Strømrende sommer cm	Strømrende vinter cm
0 - 493	60	30 - 40	40 - 60

Helledemosevandløbet

Station meter	Bundbredde cm	Strømrende sommer cm	Strømrende vinter cm
0 - 1819	60	30 - 40	40 - 60

Salsmosegrøften

Station meter	Bundbredde cm	Strømrende sommer cm	Strømrende vinter cm
0 - 760	95	50 - 70	70 - 95
760 - 860	127	70 - 90	90 - 127

Grøden skæres manuelt enten med le eller med motoriserede håndredskaber.

Generelt for hele vandløbet gælder det dog, at disse bestemmelser ikke er til hinder for, at nyudviklet miljøvenligt materiel kan benyttes til vedligeholdelsesarbejdet.

1.8.2. Oprensning

Oprensning foretages ud fra kravene til vandløbets teoretiske bundkote og tværsnitsareal som beskrevet i afsnit 1.3. Når det er konstateret at tværsnitsarealet er for lille, foretages oprensning i førstkomende 1. august - 1. november.

Bundoprensningen må kun omfatte sand- og mudderaflejringer, hvorimod grus og sten ikke fjernes. Enkeltliggende sten, der ligger over den regulativmæssige bundkote må ikke fjernes, med mindre de er til væsentlig gene for vandløbets vedligeholdelse.

Oprensningen begrænses så vidt muligt til vandløbets naturlige strømrende, og udføres under hensyntagen til princippet om grødeskæring i strømrenden. Vandløbet kan gøres dybere end den i regulativet fastsatte teoretiske bundkote, dog ikke mere end 30 cm. En ny oprensning iværksættes ikke før aflejringer ligger højere end den teoretiske bundkote i hele vandløbets bredde.

Det skal tilstræbes at bevare overhængende brinker. Huller i bunden må ikke jævnes eller på anden måde fyldes i forbindelse med vedligeholdelsen.

Ved oprensning af en større mængde aflejret materiale kan oprensningen udføres med maskine, dog under hensyntagen til de ovennævnte forhold.

1.8.3. Vedligeholdelse af rørlagte vandløbsstrækninger

Vedligeholdelse af rørlagte vandløbsstrækninger udføres normalt kun, når vandløbsmyndigheden finder det påkrævet. Brønde og sandfang renses op efter behov, for at forebygge videre transport af sandaflejringer.

1.8.4. Bredvegetation

Vedligeholdelse indenfor den fastlagte bræmme kan undtagelsesvis ske i følgende tilfælde:

- Ved beplantninger, hvor pleje af nyetableret skyggegivende vegetation er nødvendig.
- Hvor skråningsvegetationen i væsentlig grad hæmmer vandets frie løb, således at den fastlagte vandføringsevne ikke kan opretholdes.
- Af hensyn til brinkernes stabilitet må der foretages bekæmpelse og slåning af arter som f.eks. bjørneklo, rød hestehov og brændenælde. Her må slåning dog foretages i hele sommerperioden.
- I forbindelse med vedligeholdelsesarbejder såsom bundoprensning, kantsikring og udbedring af bygværker.

1.8.5. Skråningssikringer

På steder, hvor vandløbet har tilbøjelighed til at borterodere skråninger, og hvor dette samtidig skønnes at være uuhensigtsmæssigt for vandløbet, kan vandløbsmyndigheden lade foretage sikring af de truede skråninger med sten, faskiner og lignende.

1.8.6. Vedligeholdelsesarbejdets tilrettelæggelse

Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, søges ligeligt fordelt på begge sider af vandløbet.

Afskåret grøde skal opsamles kontinuerligt, og lægges på den bagerste del af bræmmen. På strækninger, hvor dette ikke er muligt, kan man lade grøden drive frit med strømmen, og opsamle den på hensigtsmæssige steder.

Den fra vedligeholdelsen hidrørende fyld m.v., der fremkommer ved vandløbets vedligeholdelse, skal brugerne af de tilstødende jorder fjerne mindst 5 meter fra vandløbets kant, eller sprede i et ikke over 10 cm tykt lag inden hvert års 1. maj. Dette gælder dog ikke for grøde, der optages på indrettede grødeoptagningspladser.

Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne fyldet, kan Amtet efter 2 ugers skriftligt varsel til ejeren eller brugeren lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

1.8.7. Grødeoptagningsplads

Såfremt den fremtidige vedligeholdelse nødvendiggør etablering af grødeoptagningspladser etableres disse, hvor det er mest hensigtsmæssigt. Pladserne etableres normalt kun på vandløbets ene side, og nødvendige arealer hertil kan eksproprieres jf. vandløbslovens kapitel 13.

1.8.8. Klage over vedligeholdelsen

Lodsejere, eller andre med interesse i vandløbet, der måtte finde vandløbets vedligeholdelsestilstand eller specielle forhold vedrørende vandløbet utilfredsstillende, kan rette henvendelse herom til Amtet.

1.9. Tilsyn

Tilsynet med Veksø Rende, Landdiget, Præstesø Rende, Veksømosevandløbet, Helledemosevandløbet og Salsmosegrøften udøves af Frederiksborg Amt.

Lodsejere og andre med interesse i vandløbet, som ønsker at deltage i det årlige vandsyn, kan senest i uge 23 træffe aftale herom ved henvendelse til Frederiksborg Amt, Landskabsafdelingen.

1.10. Revision

Dette regulativ skal senest optages til revision 10 år efter dets vedtagelse.

1.11. Regulativets ikrafttræden

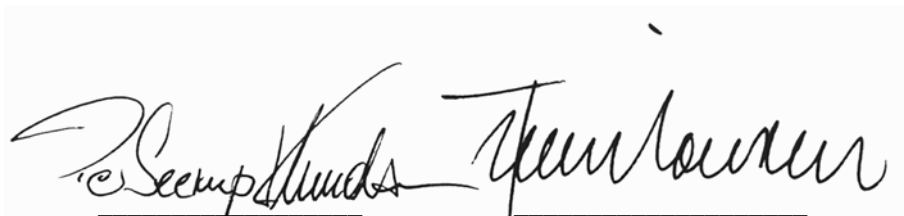
Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i 8 uger med adgang til at indgive eventuelle indsigelser og ændringsforslag inden den **10. februar 1999**.

Indsigelser og bemærkninger til regulativforslaget er behandlet af Udvalget for Teknik og Miljø. Ændringer og tilføjelser er indarbejdet i regulativet.

Regulativet er herefter endeligt vedtaget.

Frederiksborg Amt, Udvalget for Teknik og Miljø

Den 16. marts 1999.

Per Seerup Knudsen
Udvalgsformand

Finn Hansen
Direktør

Regulativet træder i kraft fra datoen for dets endelige vedtagelse.

2. Redegørelse til regulativ

2.1. Indledning

I følge vandløbsloven af 9. juni 1982 med senere ændringer, skal vandløbsregulativer udarbejdet efter vandløbsloven ledsages af en redegørelse, der beskriver de forhold, der har haft betydning for regulativets udarbejdelse. Desuden skal der redegøres for konsekvenserne af regulativets bestemmelser.

Vandløbsloven indeholder i forhold til tidligere lovgivning om vandløb væsentligt ændrede bestemmelser om blandt andet vandløbsvedligeholdelsen, idet denne skal ske under hensyntagen til de miljømæssige interesser i vandløbet.

Dette fremgår af lovens § 1, hvor det er anført, at det skal tilstræbes at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, og endvidere at fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i anden lovgivning.

Disse bestemmelser, har som konsekvens, at reglerne om vandløbets fremtidige anvendelse ikke skal fastsættes ud fra individuelle interesser, men skal fastsættes ud fra en konkret afvejning af alle de interesser, der er knyttet til vandløbet - afvanding, vandindvinding, fiskeri, jagt, sejlads etc. - og gerne således, at alle interesser i størst muligt omfang tilgodeses.

2.2. Offentlig planlægning

I regionplanen for Frederiksborg amt 1997 gives retningslinier for udviklingen i amtet.

Disse overordnede retningslinier er beskrevet mere detaljeret i de enkelte sektorplaner. De mest betydningsfulde sektorplaner set i relation til vandløbsregulativer er vandområde- vandindvindings- og spildevandsplanen.

2.2.1. Vandområdeplanen

I "Vandområdeplan for Roskilde Fjord og opland" fra 1996, er gjort rede for de målsætninger og krav, der stilles til vandkvalitet, fysiske forhold og vandføring for de enkelte vandløb.

For at målsætningerne kan opfyldes for vandløbene, er det meget vigtigt, at vandløbsvedligeholdelsen udføres sådan, at den understøtter de fastlagte målsætninger.

Målsætningssystemet:

Målsætning	Skærpet (A)	Generel (B)	Lempet (C)
	Vandløb omfattet af særlige naturvidenskabelige interesser	Vandløb med: - gyde- og yngelovækstområder for laksefisk (B1) - laksefiskevand (B2) - karpefiskevand (B3)	Vandløb påvirket af (C1): - spildevand - grundvandsindvinding - andre fysiske indgreb Vandløb påvirket af okker (C2)

Salsmosegrøften og Veksømosevandløbet er i vandområdeplanen målsat med en generel målsætning, B3. Helledemosevandløbet er lempet målsat, C1. Veksø Rende, Landdiget og Præstesø Rende er ikke målsat, men omfattes af vedligeholdelsesbestemmelserne for generel målsætning.

2.2.2. Spildevandsplanen

I vandområdeplanen er der fastlagt retningslinier for den spildevandsrensning, der er nødvendig for at opfylde planens målsætning.

Hvordan spildevandsrensningen skal foregå, er beskrevet nærmere i kommunernes spildevandsplaner.

2.2.3. Naturbeskyttelse

Alle amtsvandløb er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, som bestemmer, at der ikke må foretages ændringer i vandløbets tilstand uden tilladelse fra amtet.

2.3. Oplandet og vandløbets nuværende tilstand

Oplandet til Veksømosevandløbet, Veksø Rende, Landdiget og Præstesø Rende er primært landbrugsarealer. Oplandet til Helledemosevandløbet og Salsmosegrøften består af landbrugsarealer og bymæssig bebyggelse.

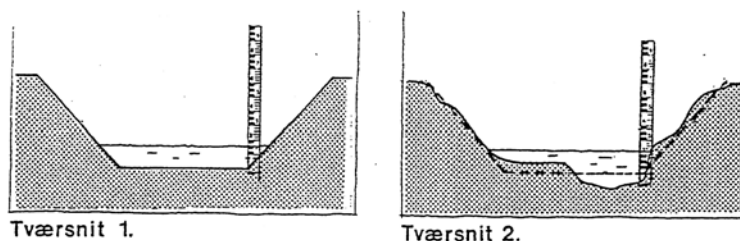
Faldforholdene i vandløbene er forholdsvis ringe, under 1 o/oo.

Vandløbene er påvirkede af vandindvinding, hvorfor sommervandføringen er lav. Yderligere er vandløbene påvirkede af spildevandstilledninger samt udledninger fra ukloakerede ejendomme.

2.4. Væsentlige ændringer i forhold til tidligere regulativ

2.4.1. Vandløbets dimensioner

Vandløbet skal efter vedtagelsen af det nye regulativ vedligeholdes ud fra en fast bundkote og et tværsnitsareal. Dette vil sige, at vandløbet må antage en vilkårlig skikkelse hvis blot vandløbet overholder den regulativmæssige bundkote, og hvis det ved alle vandføringer har det regulativmæssige tværsnitsareal.

Tegningen viser to forskellige tværnit af et vandløb. Kravet til vandløbets bundkote og tværsnitsareal er overholdt begge steder, da der ved tværnit 2 er dannet en dyb smal strømrønde, der kompenserer for aflejringerne på siderne af vandløbet. Med de tidligere bestemmelser, hvor der blev stillet krav til bundkote, bundbredde og skråningsanlæg ville regulativet være overholdt på tværnit 1, men ikke på tværnit 2.

Vedligeholdelsen af vandløbet efter krav til bundkote og tværsnitsareal sikrer, at der ikke foretages unødvendige oprensninger i vandløbet, samt at vandløbet med tiden kan få et mere varieret forløb.

Bundkote og tværsnitsareal kontrolleres ved opmåling eller pejling af vandløbets skikkelse. Der skal foretages oprensning af vandløbet, hvis den laveste bundkote er højere end fastsat i regulativet, eller hvis tværsnitsarealet er mindre end fastsat i regulativet. Der må ikke renses op mere end 30 cm under regulativbundkoten.

De regulativmæssige dimensioner for Veksømosevandløbet, Veksø Rende, Landdiget, Præstesø Rende og Helledemosevandløbet er identiske med det gamle regulativ fra 1963.

De regulativmæssige dimensioner for Salsmosegrøften er fastlagt på baggrund af reguleringssagen fra 1993. I forhold til regulativ fra 1963 er bundbredden ændret fra 60 cm til 95 cm på strækningen st. 0 - 760. På strækningen st. 760 - 860 er bundbredden ændret fra 60 cm til 127 cm. Der er ikke foretaget ændringer i bundkoter og anlæg.

2.4.2. Vedligeholdelse generelt

Hvis det ud fra den regulativmæssige bundkote og tværsnitsarealet bliver nødvendigt at foretage oprensning af vandløbet, skal der fremover tages videst mulig hensyn til miljøet i vandløbet.

Sten og grus, der er med til give en stabil bund, må ikke graves op. Underskårne brinker, trærødder m.m., der giver vandløbet gode fiskeskjul, må ikke beskadiges.

Naturlige, uberørte vandløb vil altid slynge sig. Et slynget vandløb vil oftere være i balance, således at der ikke aflejres sand og mudder. For at fremme det slyngede forløb må oprensningen derfor foretages i en slynget strømmende.

2.4.3. Grødeskæring

For at fremme et slynget forløb af vandløbet, skal grøden skæres i en slynget strømmende. Der vil således være grøde i vandløbet hele sommerperioden, hvilket tillige giver skjulesteder til fiskene og levesteder for vandløbets smådyr. Det sikres også, at vandstanden ved meget lave sommervandføringer ikke sænkes unødigt lavt, samt at vandløbets evne til at rense vandet forøges.

For at sikre afvandingen skæres grøden op til 3 gange i løbet af grødeskæringsperioden. På strækninger med minimal eller ingen grødevækst skæres ikke.

2.4.4. Slåning af bræmmer og skrånninger

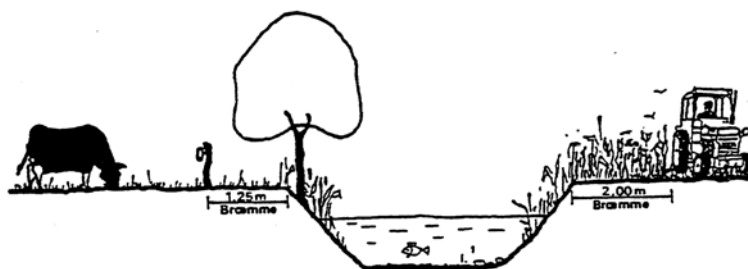
Efter de nye bestemmelser slås bræmmerne og skråningerne som hovedregel ikke. Kun i særlige tilfælde, som fremgår af regulativet, må der foretages slåning.

2.4.5. Bræmmebredden

Tidligere var bræmmebredden 1,25 m, men ved ændring af vandløbsloven den 1. juli 1992 blev bredden øget til 2 m i landzone, når jorden dyrkes og vandløbet er naturligt eller fiskevandsmålsat.

Der er ikke offentlig adgang til de udyrkede bræmmer, medmindre de grænser op til arealer, der i forvejen er åbne for offentlig adgang.

Den dyrkningsfri bræmme skal betragtes som en "åkant", der er en del af vandløbet. Hensigten med bestemmelsen i loven er at bevare og sikre bræmmen i en stabil tilstand. Derved beskyttes selve vandløbet mod udskridninger bl.a. ved landbrugets anvendelse af tunge maskiner. Det mindsker ligeledes behovet for dyre oprensninger, der belaster miljøet. Øvrig anvendelse af bræmmen fremgår af regulativet.

2.4.6. Drænudløb

Nye drænudløb må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse anbringes dybere end angivet i regulativet.

2.4.7. Beplantning

Vandløbsmyndigheden kan foretage beplantning langs vandløbet for at øge beskygningen og dermed begrænse grødevæksten i vandløbet, jf. vandløbslovens § 34.

2.5. Vurdering af de ændrede vedligeholdelsesbestemmelser

2.5.1. Afvandingsmæssige forhold

Vintervandføringsevnen

Vintervandføringsevnen sikres ved, at der ved grødeskæringen i perioden 1. september - 1. november skæres i en bredere strømrrende, afsnit 1.8.1.

Sommervandføringsevnen

Grødeskæring i en slynget strømrrende forventes generelt ikke at medføre forringelse af vandløbets vandføringsevne. Strømrrendens bredde fremgår af regulativet, afsnit. 1.8.1.

Da der altid efterlades grøde i vandløbet, vil tværsnitsarealet reduceres, og derved vil vandstanden i forhold til tidligere forøges lidt ved mindre vandføringer.

På grund af den øgede vandhastighed i strømrrenden, vil der aflejres mindre sand i vandløbet og eventuelt ske en vis uddybning af strømrrenden. Dette forhold vil på længere sigt medføre et lavere vandspejl ved større vandføringer.

Sommervandføringsevnen sikres ved op til 3 årlige grødeskæringer.

Ved store afstrømninger har det erfaringsmæssigt vist sig, at selv relativt store grødemængder normalt kun indebærer begrænsede vandspejlsstigninger, idet grøden lægger sig fladt henover bunden.

2.5.2. Miljømæssige forhold

Med overgangen til princippet om teoretisk geometrisk skikkelse samt de ændrede vedligeholdelsesbestemmelser er det muligt at fastholde og forbedre vandløbets fysiske variation og dermed faunaens livsbetingelser.

Vandløbet er ikke længere fastlåst i en bestemt skikkelse, men kan ved naturlige processer udvikle en større variation.

Ved oprensning og grødeskæring i en slynget strømrrende vil dannelsen af et dobbeltprofil fremmes. Ved små afstrømninger vil vandføringen væsentligt foregå i det nedre profil, hvor de øgede vandhastigheder vil friskylle bunden for fint sediment og der vil være mulighed for dannelse af et regelmæssigt skifte mellem høl og stryg.

Den efterladte grøde uden for strømrønden er gavnlig for faunaens livsmuligheder, og kan desuden opfange en del finkornet sediment samt øge den næringsstofomsætning, der er knyttet til vandløbsplanterne og de mikroorganismer, der lever på planternes blade og stængler.

Planternes skyggegivende effekt vil desuden beskytte mod høje vandtemperaturer i sommermånedene, øge iltindholdet og nedsætte grødevæksten, ligeledes til gavn for vandløbsfaunaen.